

1. Výraz $ab+c$ vyjádří jako mnohočlen s proměnou x , který je uspořádaný sestupně, je-li:

- a) $a = x+1 \quad b = x^2 - 1 \quad c = x^3 + 1$
- b) $a = 2x-1 \quad b = 2x-1 \quad c = x$
- c) $a = b = c = 3x-2$
- d) $a = x-2 \quad b = 3-x \quad c = x^2 + 1$

2. Urči mnohočlen, který je nutno přičíst k mnohočlenu $(x+y)^2 + r^2$, abychom dostali mnohočlen $(x+y+r)^2$.

3. Zjednoduš výraz:

- a) $x(x^2 + xy + y^2) - y(x^2 - xy - y^2) - x(x^2 + 2y^2)$
- b) $ab(c+d) - ac(b+d) + ad(b-c) + bc(a+d) - bd(a-c) + cd(a-b)$
- c) $4a(5b-2a) - 4(7a^2 - 3ab) - 2a(3a-3b)$
- d) $1,4x(0,5x-0,3y) - 5(0,4y^2 - 4xy) + 0,2y(8y-5x)$
- e) $r^3(r^2 + 3) + r^2(r^3 + r^2) - r^3(r+1)$
- f) $x^3(x+y^3) - (xy)^3 + (2x^2)^3$
- g) $(a^2b^3)^2 + (2a^2)^2y^2 - (a^2y)^2 - a^4(b^6 + 1)$

4. Zjednoduš výraz:

- a) $(2x-1)^3 - (x-2)^3$
- b) $(3x+y)^3 - (9x^2 + 6xy + y^2)(3x-y)$
- c) $(a+2)^3 - 3(a+2)^2(a+1) + 3(a+2)(a+1)^2 - (a+1)^3$
- d) $(a^2-1)^3 - (a^2-1)(a^2+1)^2 + 2a^2(a^2-2) + a^4(a^4+2)$
- e) $(2x-1)^3(2x+1)^3 \quad f) (a^2-ab+b^2)^3(a+b)^3$
- g) $(a+b)^2 - (a-b)^2 + (ab+1)^2 - (ab-1)^2$
- h) $\left[(p+1)^2 - (p-1)^2\right]^2 \quad i) \left[\left(2x^2 - 3y^3\right)^2 + \left(3x^2 + 2y^3\right)^2\right]^2$

5. O kolik se zvětší hodnota výrazu $(a+b+1)^2$, zvětší-li se číslo a o 1?

6. Stanov podmínky a děl:

- a) $(6x^2 - 11x - 10):(3x+2)$
- b) $(a^3 - b^3):(a-b)$
- c) $(c^3 + c^2 - 11c - 15):(c+3)$
- d) $(9y^4 + 26y^2 + 25):(3y^2 - 2y + 5)$
- e) $(x^4 - 8x^3 + 16x^2 - 7x - 2):(x^2 - 3x + 2)$
- f) $(11p^3 - 32 + 19p^2 + 3p^4 - 28p):(4-3p)$
- g) $(x^5 + 4x^4 + 4x^3 - x - 2):(x+2)$
- h) $(x^7 - x^5 - x^4 + 1):(x^2 - 1)$
- i) $(x^8 + x^7 - x^6 + x^5 + x^3 + x^2 - x + 1):(x^5 + 1)$
- j) $(3y^4 - 4y^3 - 7y^2 + 8y + 2):(4y^2 - 8)$
- k) $(2x^4 - 7x^3 - 2x^2 + 10x):(2x^2 - 3x + 2)$

7. Rozlož mnohočleny na součin:

- a) $x(a+b)^2 + x^2(a+b)$
- b) $ax^5 - 2a^2x^4 + a^3x^3$
- c) $8b^2 - 18c^2$
- d) $9p^4(a-b) - 25q^2(a-b)$
- e) $9x^2 - 6xy + y^2 - z^2$
- f) $(a-b)x^4 + (b-a)x^2$
- g) $(a^2 + b^2 - c^2)^2 - 4a^2b^2$
- h) $2a^5 - 2a$
- i) $a(p-q+1)(ax^2 + b) + b(p-q+1)(bx^2 - a) + 2abx^2(p-q+1)$
- j) $(r+s)^4 - r^4$
- k) $xz - yz - x^2 + 2xy - y^2$
- l) $x^3 - 3x^2 - 4x + 12$
- m) $2k^4 - k^3 + k - 2$
- n) $y^4 - 2y^3 + 2y^2 - 2y + 1$
- o) $2h^2 + h - 1$
- p) $27r^4 - r$
- q) $a^3 + 3a^2 + 4a + 2$
- r) $x^2 - x - 72$
- s) $x^3 + x^2 - 42x$
- t) $4x^2 - 8x + 3$
- u) $3a^2 + 5a - 2$
- v) $2y^2 + 3y + 1$
- w) $x^2 + (a-3)x + 2(1-a)$
- x) $x^6 - y^6$
- y) $(x^2 - 2x + 3)^2 - (x^2 - 2x - 3)^2$
- z) $2x^4 + x^3 + 4x^2 + x + 2$
- ž) $t^3 + 3t^2 + 4t + 2$

Řešení:

1. a) $2x^3 + x^2 - x$ b) $4x^2 - 3x + 1$ c) $9x^2 - 9x + 2$ d) $5(x-1)$
2. $2r(x+y)$ 3. a) y^3 b) $abc + abd - acd + bcd$ c) $2a(19b - 21a)$
d) $0,7x^2 + 18,58xy - 0,4y^2$ e) $2r^5 + 2r^3$ f) $8x^6 + x^4$ g) $3a^4y^2 - a^4$
4. a) $7x^3 - 6x^2 - 6x + 7$ b) $18x^2y + 12xy^2 + 2y^3$ c) 1 d) a^8
e) $64x^6 - 48x^4 + 12x^2 - 1$ f) $(a^3 + b^3)^3$ g) $8ab$ h) $16p^2$
i) $169x^8 + 338x^4y^6 + 169y^{12}$ 5. a) $2a + 2b + 3$ 6. a) $2x - 5$
b) $a^2 + ab + b^2$ c) $c^2 - 2c - 5$ d) $3y^2 + 2y + 5$ e) $x^2 - 5x - 1$
f) $-p^3 - 5p^2 - 13p - 8$ g) $x^4 + 2x^3 - 1$ h) $x^5 - x^2 - 1$ i) $x^3 + x^2 - x + 1$
j) $= \left(\frac{3}{4}y^2 - y - \frac{1}{4}\right)$ k) $x^2 - 2x - 5 + \frac{-x+10}{2x^2-3x+2}$ 7. a) $x(a+b)(a+b+x)$
b) $ax^3(x-a)^2$ c) $2(2b-3c)(2b+3c)$ d) $(a-b)(3p^2+5q)(3p^2-5q)$
e) $(3x-y-z)(3x-y+z)$ f) $x^2(a-b)(x+1)(x-1)$
g) $(a+b+c)(a+b-c)(a-b-c)(a-b+c)$ h) $2a(a-1)(a+1)(a^2+1)$
i) $(p-q+1)x^2(a+b)^2$ j) $s(2r+s)(2r^2+2rs+s^2)$
k) $(x-y)(z-x+y)$ l) $(x-3)(x-2)(x+2)$
m) $(k+1)(k-1)(2k^2-k+2)$ n) $(y^2+1)(y-1)^2$ o) $(h+1)(2h-1)$
p) $r(3r-1)(9r^2+3r+1)$ q) $(a^2+2a+2)(a+1)$ r) $(x-9)(x+8)$
s) $x(x+7)(x-6)$ t) $(2x-1)(2x-3)$ u) $(a+2)(3a-1)$
v) $(y+1)(2y+1)$ w) $(x-2)(x+a-1)$
x) $(x+y)(x-y)(x^2+xy+y^2)(x^2-xy+y^2)$ y) $12x(x-2)$
z) $(x^2+1)(2x^2+x+2)$ ž) $(t+1)(t^2+2t+2)$

Rady:

- 4c) Výpočet je možné usnadnit substitucí $x = a + 2$, $y = a + 1$

(smrtící)

Sbírka příkladů na sčítání, násobení, dělení a rozklad mnohočlenů